

SZAKMAI BESZÁMOLÓ, TARTALOMJEGYZÉK

A Budapest Régiségei 46/2013. kötetéhez

(Összeállította: *Hanny Erzsébet PhD., a kötet szerkesztője*)

A Budapest Régiségei – a Budapesti Történeti Múzeum régészeti és történeti évkönyve –2001 óta évente jelenik meg, nem kis részben a Nemzeti Kulturális Alap pályázatainak segítségével. Tematikája szerint a budapesti régészeti ásatásokat, azok leleteit, illetve a város topográfiai történetét tudományos igényű feldolgozó kiadvány. Elindítói, szerzői és szerkesztői között hazai és nemzetközi hímnévnek örvendő tudósok, a múzeum egykori munkatársai vagy igazgatói is voltak.

A kötetek aktuálisan, a megjelenési évnek megfelelő kutatásokat, befejezett feltárások anyagát, tudományos értékelését tartalmazzák, egyesek – korszakokra való tekintet nélkül, alkalmanként egy-egy konferenciáról számolnak be, illetve munkatársaink köszöntésére és tudományos tevékenységük bemutatására ad alkalmat.

Külön érdekessége a mostani kötetnek, hogy két idegen nyelvű tanulmányt is tartalmaz. Ezek olyan előadások átdolgozásai, amelyek a nemzetközi Limes Kongresszuson hangzottak el. A tanulmányokat lektoráló kollégák – mind belső munkatársaink, mind a kívülről felkért szakértők – az adott korszaknak nemzetközi szinten is kiemelkedő művelői.

A kötet felosztása tehát – köszöntések, tanulmányok, adattárak és bibliográfiák – egyenesen következik a tematikából. Múzeumunk egyik világhírű építész-régész munkatársának, Hajnóczi Gyulának is sikerült emléket állítanunk ez évben a múzeum területén és a kötetben is.

A bevezető tanulmány (*Horváth M. Attila, Horváth László András*) egy ritka temetkezési jelenségről számol be, egy olyan neolitikus kultúra esetében, amely Budapest területén ritkán megtalálható. Hozzá embertani vizsgálat is kapcsolódik *Zoffmann Zsuzsanna*, a Magyar Nemzeti Múzeum nyugalmazott antropológusa tollából. *M. Virág Zsuzsanna* tanulmánya abban egyedülálló, hogy a szerteágazó leletmentések, megfigyelések és apróbb feltárások anyagait összegzi és beilleszti Budapest őskorának, de a magyarországi rézkor kutatásának a folyamatába is. A hozzá kapcsolódó természettudományos vizsgálatok szépen árnyalják az általa kialakított képet. A madár alakú bronzcsatocska ugyan apró tárgy, de *Terei György* és *Vargha Mária* a megtalált lelet kapcsán számos párhuzamon kerestül bizonyítja, hogy a középkori Kána nagyon is része volt az európai kultúrkörnek. *Papp Adrienn* is egy régen várt adósságot teljesített, amikor összefoglalta a Budán található pasa palota kutatástörténetét. A török kor, de más korszak leleteiben is gazdag Vízivárosból előkerült díszkerámiák (majolika, porcelán) közlésével *Éder Kata* egy már megkezdett „sorozatot” folytat tovább. Az életműbibliográfiák és az adattári anyagok segítségével képet kaphatunk a kötetben szereplő ünnepelt kollégák szakmai tevékenységének nagyságáról és fontosságáról. A kötetben az idegen nyelvű összefoglalók tehetik lehetővé, hogy évkönyvünk a magyar szakmai körökön túl a külföldi kutatókhoz is eljuthasson.

Budapest, 2014. május 20.

TARTALOM – CONTENTS

KÖSZÖNTÉSEK, MEGEMLÉKEZÉSEK

FARBÁKY Péter	
Bodó Sándor	7
ZÁDOR Judit	
Altmann Júlia	11
ÉDER Katalin	
Kemenczeiné Végh Katalin	15
R. FACSÁDY Annamária	
A 70 éves Szirmai Krisztina	19
CSONTOS Katalin	
Topál Judit	21
VLADÁR Ágnes	
Dr. Hajnóczi Gyula professzorról – Aquincumban, 2013. május 10-én	25
<i>Über Professor Dr. Gyula Hajnóczi – am 10. Mai 2013 in Aquincum</i>	29
ZSIDI Paula	
Hajnóczi Gyula és „Aquincum tanulsága”	35
<i>Gyula Hajnóczi and “The lesson of Aquincum”</i>	37

TANULMÁNYOK

HORVÁTH M. Attila–HORVÁTH László András	
Neolitikus kettős sír az egykori Budai Skála parkolójából	41
<i>Neolithisches Doppelgrab auf dem Territorium des ehemaligen</i>	
<i>Skála-Warenhauses in Buda</i>	55
ZOFFMANN Zsuzsanna	
A Zseliz kultúra embertani leletei Budapest, XI. kerület,	
Skála áruház lelőhelyről	61
<i>Anthropologische Funde der Zseliz-Kultur von der Fundstätte Budapest,</i>	
<i>Skála-Warenhaus</i>	64
M. VIRÁG Zsuzsanna	
Középső rézkori település részlete Budapesten, a Nánási úton	67
<i>Detail of a middle Copper Age Settlement at Nánási Road, Budapest</i>	94
T. BÍRÓ Katalin	
Kőleletek a Budapest, Nánási úti középső rézkori településről	84
<i>Lithic finds from the middle Copper Age Settlement at Nánási Road, Budapest</i>	95
BILLER Anna Zsófia	
Archaeozoológiai leletek a Budapest, Nánási úti	
középső rézkori településről	86
<i>Archaeozoological finds from the middle Copper Age Settlement</i>	
<i>at Nánási Road, Budapest</i>	95
GYULAI Ferenc	
Archaeobotanikai leletek a Budapest, Nánási úti	
középső rézkori településről	87
<i>Archaeobotanical finds from the middle Copper Age Settlement</i>	
<i>at Nánási Road, Budapest</i>	95

LANG Orsolya		
	The Rise and Fall of a Riverside Building: New Data on the Aquincum Segment of the limes	117
	<i>Egy folyóparti épület tündöklése és bukása: új adatok az aquincumi limes szakasz topográfiájához</i>	123
ZSIDI Paula		
	An Early Roman Military Complex in the Area of Aquincum (Budapest, Óbuda, Filatori-gát) Preliminary Report	129
	<i>Kora római kori katonai létesítmény Aquincum területén (Budapest, Óbuda, Filatori gát) (Előzetes publikáció)</i>	137
TEREI György-VARGHA Mária		
	Madár alakú bronz csat az Árpád-kori Kána faluból	151
	<i>Bird Shaped Brooch from the Arpadian Age Village of Kána</i>	160
PAPP Adrienn		
	Rövid összefoglaló a budai pasák palotájáról	167
	<i>Succinct Report on the Pasha's Palace in Buda</i>	177
ÉDER Katalin		
	Törökkori díszkerámiák Budapest-Víziváros területéről	187
	<i>Zierkeramiken aus der Türkenzeit aus Budapest-Víziváros/Wasserstadt</i>	191

BIBLIOGRÁFIÁK, ADATTÁRAK

ÉDER Katalin		
	A Budapesti Történeti Múzeum Adattárának ismertetése	199
	<i>Das Archäologische Datenarchiv des Budapester Historischen Museums</i>	201
WELLISCH Márta		
	Bodó Sándor tudományos munkáinak bibliográfiája	
	<i>Bibliographie der wissenschaftlichen Tätigkeit von Sándor Bodó</i>	203
WELLISCH Márta		
	Altmann Júlia tudományos munkáinak bibliográfiája	
	<i>Bibliographie der wissenschaftlichen Tätigkeit von Júlia Altmann</i>	209
KOVÁCS Valéria		
	Kemenczeiné Végh Katalin tudományos munkáinak bibliográfiája	
	<i>Bibliographie der wissenschaftlichen Tätigkeit von Katalin Végh-Kemenczei</i>	211
KESZTHELYI Anna		
	Szirmai Krisztina tudományos munkáinak bibliográfiája	
	<i>Bibliographie der wissenschaftlichen Tätigkeit von Krisztina Szirmai</i>	213
CSONTOS Katalin		
	Topál Judit tudományos munkáinak bibliográfiája	
	<i>Bibliographie der wissenschaftlichen Tätigkeit von Judit Topál</i>	219
BORDÁS Attila		
	Altmann Júlia, Szirmai Krisztina, Topál Judit és Végh Katalin nyilvántartott dokumentációi a BTM Régészeti Adattárában	
	<i>Die registrierten Dokumentationen von Júlia Altmann, Krisztina Szirmai, Judit Topál und Katalin Végh-Kemenczei in der Datenbank des Budapester Historischen Museums</i>	223
RÖVIDÍTÉSEK – ABBREVIATIONS – ABKÜRZUNGEN		235

IGAZOLÁS

Igazolom, hogy a Budapesti Történeti Múzeum az alábbi NKA által támogatott kiadványt a jegyzéken szereplő múzeumok könyvtárainak megküldi (illetve már megküldte).

A kiadvány adatai: Budapest Régiségei 46. /2013.

Pályázati azonosító:

Kötelempéldányok

Országos Széchényi Könyvtár

Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár

KELLO

NKA elszámoláshoz csatolandó

Országos múzeumok könyvtárainak

Hadtörténeti Múzeum

Iparművészeti Múzeum

Közlekedési Múzeum

Magyar Nemzeti Galéria

Magyar Nemzeti Múzeum

Magyar Természettudományi Múzeum

Mezőgazdasági Múzeum

Néprajzi Múzeum

Országos Műszaki Múzeum

Petőfi Irodalmi Múzeum

Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár

Szabadtéri Néprajzi Múzeum

Szépművészeti Múzeum

Megyei múzeumok könyvtárainak

Damjanich János Múzeum, Szolnok

Déri Múzeum, Debrecen

Dobó István Vármúzeum, Eger

Ferenczy István Múzeum, Szentendre

Göcseji Múzeum, Zalaegerszeg

Herman Ottó Múzeum, Miskolc

Janus Pannonius Múzeum, Pécs

Jósa András Múzeum, Nyíregyháza

Katona József Múzeum, Kecskemét

Kuny Domokos Múzeum, Tata

Laczkó Dezső Múzeum, Veszprém

Móra Ferenc Múzeum, Szeged

Munkácsy Mihály Múzeum, Békéscsaba

Nógrád Megyei Múzeumok Igazgatósága, Salgótarján

Savaria Múzeum, Szombathely

Somogyi Múzeum, Kaposvár

Szent István Király Múzeum, Székesfehérvár

Wosinsky Mór Megyei Múzeum, Szekszárd

Xántus János Múzeum, Győr

Budapest, 2014. május 5.

Farbak Péter
Dr. Farbak Péter
főigazgató



